

WARMTEPOMPEN

MOGELIJKHEDEN EN BEPERKINGEN IN EEN STEDELIJK OMGEVING

Europese projecten die meedingen naar de EHPA awards
Focus op relevante winnaars, inspirerende en Belgische deelnames

17 november 2023

prof ir Wim Boydens
SWECO / UGent / ODE Vlaanderen

PRESENTATIE VAN DE SPREKER

Wim Boydens was in 1991 medeoprichter van Boydens Engineering, een filiaal van de SWECO groep. Boydens Engineering is actief als technisch ontwerpers en adviseurs voor bouwprojecten en streeft ernaar de energieafhankelijkheid van gebouwen te minimaliseren om zo de milieu-impact van de sector te verminderen. Wim Boydens is ook al bijna 25 jaar professor aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur van de Universiteit Gent.

De presentatie van Wim Boydens is een gelegenheid om meer te weten over de Heat Pump Award, een van de projecten van de European Heat Pump Association om de vooruitgang op het gebied van warmtepompen te versnellen. De winnaars van de editie 2023 en hun innovaties zullen worden voorgesteld, samen met enkele opmerkelijke Belgische kandidaten.

Voor meer informatie: <https://www.ehpa.org/>

INHOUDSTAFEL

- I. Who & why
- II. EHPA als organisatie
- III. De winnaars van 2023
- IV. Opmerkelijke en Belgische kandidaten

I. WHO & WHY

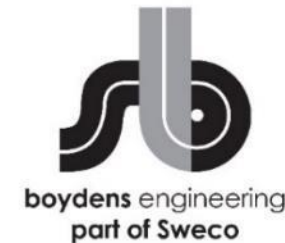
- Van ontwerp tot concept
- Onderwijs @ Ugent
- Onderzoek
- Maatschappelijke platformen
- Beleid
- EU & global

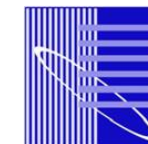
Solarwind Luxembourg
Source: boydens engineering
part of sweco

Herman Teirlinck Brussel
Source: NRA

International Energy Agency
Heat pump technologies

IBPSA Nederland Vlaanderen

II. EHPA ALS ORGANISATIE

28 LANDEN

20+ JAREN
ERVARING

16+ EU FLAGSHIP
PROJECTEN
MANAGEMENT

35+ ONLINE EN LIVE
EVENTS PER JAAR

JAARLIJKS
MARKTOVERZICHT

BELEIDS-,
ACCREDITATIE- &
SUBSIDIE EXPERTISE

200+

Leden

Warmtepomp fabrikanten

Organisaties uit de lidstaten

Consultants en studiebureau's

Wetenschappelijke instellingen

**Waaronder uit ons land
swecobelgië, KU Leuven,
ODE, Daikin Europe,...**

Visie

In een volledig
gedecarboniseerd
Europa zijn
**warmtepomp-
technologieën de
nummer één
oplossing voor
verwarming en
koeling**, een
scharnier voor een
duurzaam en slim
energiesysteem.

II. EHPA ALS ORGANISATIE

LOPENDE ONDERSTEUNENDE PROJECTEN

CLEAR-HP: Consumers Leading the EU's Energy Ambition Response through uptake of Heat Pumps

Street HP Reno: Developing the collective switch of energy systems to heat pumps packaged modules

ECHO: Efficient compact modular thermal energy storage system.

WaterWarmth: Sustainable H&C based on collective surface water heat pump systems

BEST-STORAGE: Developing long and short-term high-energy density storage solutions

The Heat Pump Award: Recognising the most outstanding heat pump projects at the local level - 40 applications and 3161 votes in 2023

II. EHPA ALS ORGANISATIE

EU WARMTEPOMPVERSNELLER

To meet the REPowerEU targets to double heat pump sales by 2026, EHPA is calling for an EU heat pump accelerator focusing on **5** crucial goals:

1. **Creating trust** in long-term ambition for heat pumps
2. **Making clean heating** the **financially most attractive choice**
3. **Ensuring policy helps** and does not hinder the market
4. **Boosting skills** for the energy transition
5. **Supporting R&D**

THE HEAT PUMP AWARD 2023 EDITION

With the support of Bruxelles Environnement

APPLICATION HEAT PUMP AWARD 2023

<https://hpa.ehpa.org/>

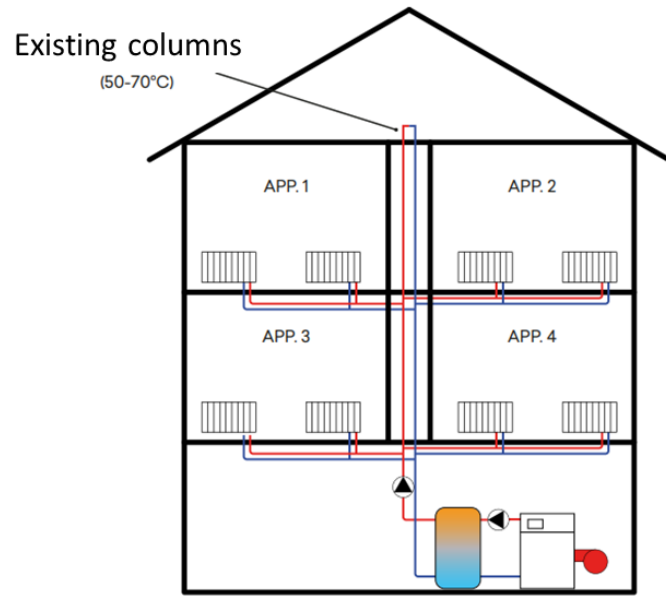
III. DE WINNAARS VAN HPA 2023

- **Categorie Gebouw (decarbuiding)**

- ▶ *“Water-Loop Heat Pump for heating systems retrofit in existing buildings”*
- ▶ *Water-kring warmtepomp voor upgrade van verwarming in bestaande gebouwen*
- ▶ *Een oplossing voor vermogens, regimetemperaturen, debieten en behoud van leidingen in bestaande gebouwen... met toevoeging van zomercomfort.*
- ▶ **INNOVA Engineering – Tione di Trento – Italy / Eurac research – Bolzano - Italy**

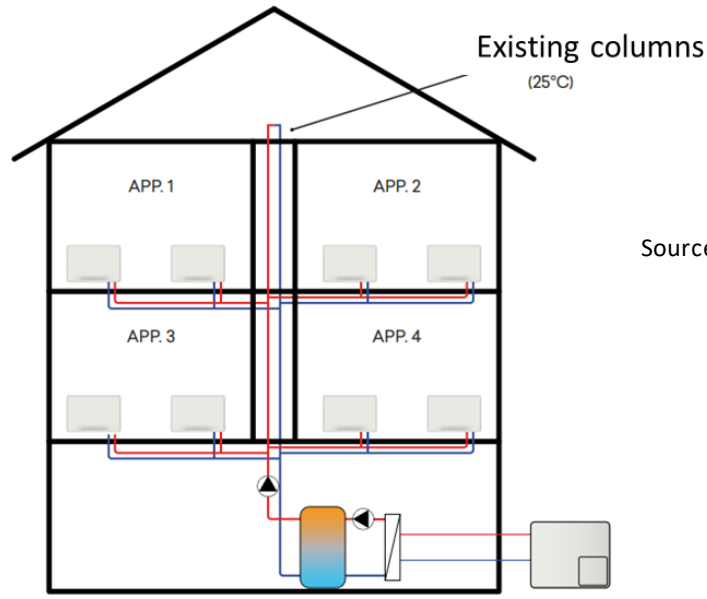
Source: heatpumpaward (hpa)

EXISTING PLANT

- Heating only
- High thermal dispersion
- Fossil fuel energy
- High temperature

REVAMPING PLANT

- Renewable energy
- Renewable energy
- Low temperature system
- simultaneous heating and cooling

Source: heatpumpaward (hpa)

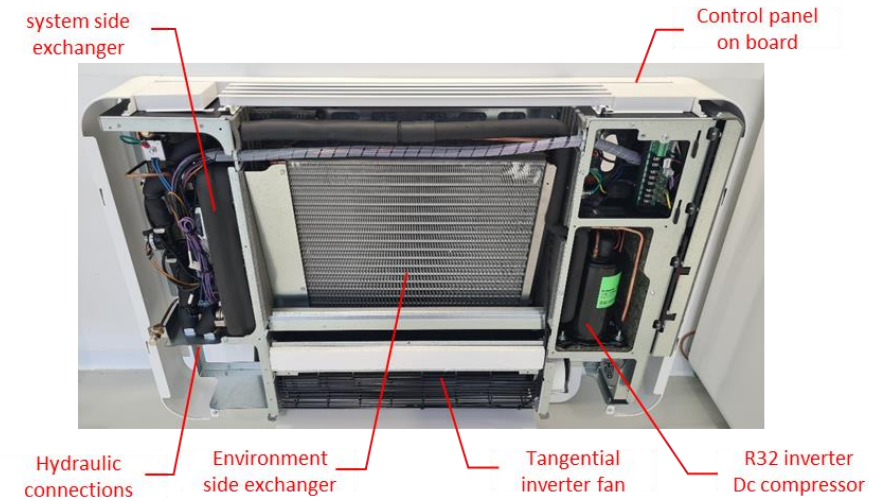

Figura 4 – existing condominium on the left and redeveloped condominium on the right with centralized heat pump (first stage) and decentralized heat pumps in the rooms (second stage)

III. DE WINNAARS VAN 2023

- **Categorie industrie (decarbindustry)**

- ▶ Bosch Eisenach

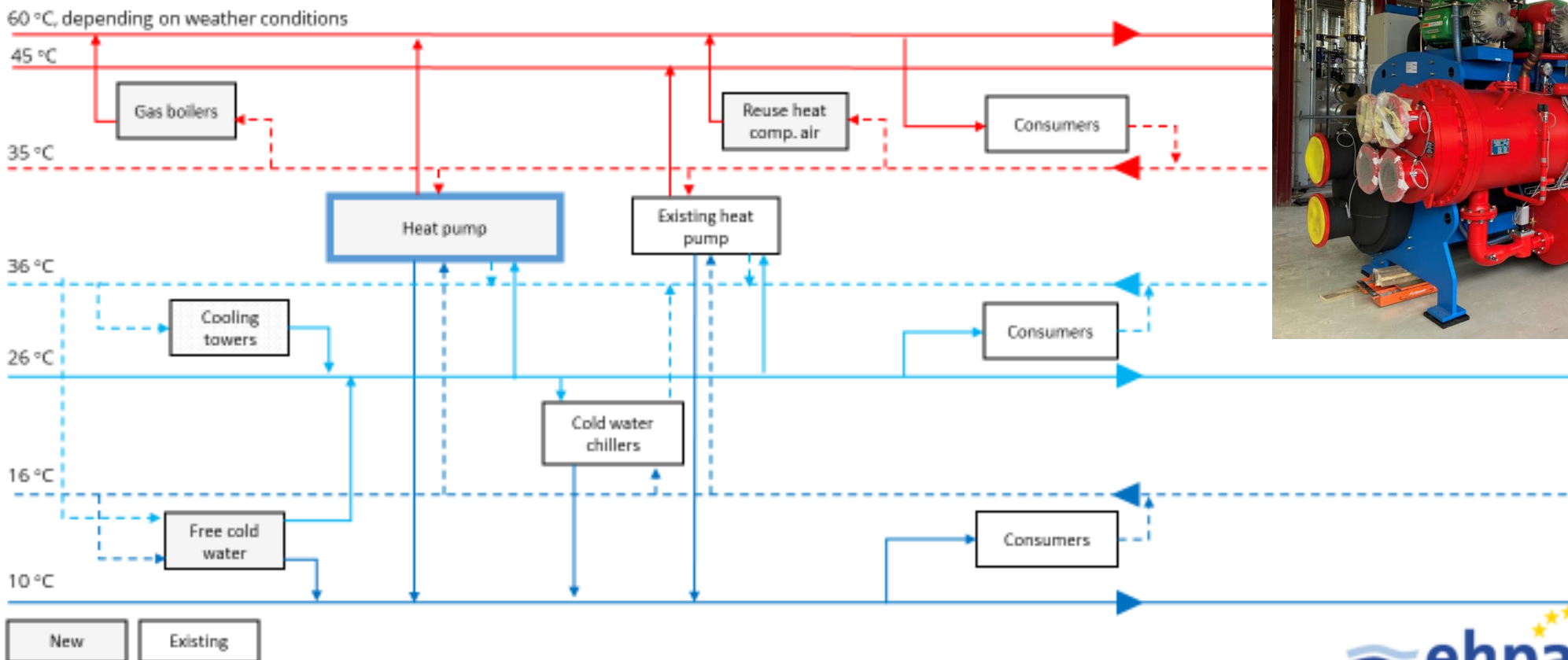
- Bosch Eisenach, klassieke plant met ketels en chillers met WP-integratie en systeemopdeling teruggebracht naar 10% van de oorspronkelijke CO2 uitstoot

Concept coupled generation heating and cooling

hpa

Source: heatpumpaward (hpa)

III. DE WINNAARS VAN 2023

- **Categorie innovator (Lighthouse)**

- ▶ « heat the streets » of verwarm de straat, **Kensa Utilities. Located in Truro, Cornwall, UK** Project website: <https://heatthestreets.co.uk/>

- **innovaties**

- ▶ Business model voor collectieve aanpak
- ▶ Boren op publiek domein
- ▶ De upfront kost opgelost
- ▶ Uitrolbaar model uitgewerkt

- ▶ **Systemische aanpak**

III. DE WINNAARS VAN 2023

Source: heatpumpaward (hpa)

- **Collectief boorveld**
  - ▶ Individuele warmtepompen
  - ▶ In replicatiemodus in meerdere eu landen

III. DE WINNAARS VAN 2023

- **Categorie warmtepompstad van het jaar (heat pump city of the year award)**
  - ▶ CO2 warmtenet in Sion, Zwitserland, wereldprimeur om een district te verwarmen en te koelen
  - ▶ Exergo is de realisator, de oplossing is gepatenteerd

<https://www.youtube.com/watch?v=F9V3JxvPxQM>

IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

- **Winnaars uit België in het verleden**

- ▶ Turnova te Turnhout (zero fossil) indienstname 2015, collectieve bron

Source: boydens engineering part of sweco

IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

• Winnaars uit België in het verleden

► Gare Maritime (zero fossil)

IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

- Deelnemers uit België in het verleden

De Schipjes te Brugge, erfgoed gedecarboniseerd **2014**

Source: boydens engineering part of sweco

IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

- **Deelnemers uit België 2023 (5^e plaats in categorie innovaties)**

Extrakt, kasteel de Merode

Source: heatpumpaward (hpa)

IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

- Deelnemers uit België 2023 (3^e plaats in categorie industrie)

CEE en Callebaut

Source: heatpumpaward (hpa)

The poster features a central white diamond shape containing the text: "Unleashing the Power of Heat Pumps: A Sweet Path to net-zero Chocolate Production". The background is a collage of images: a yellow diamond with the Barry Callebaut logo and CEE carbon free industries logo; a red diamond showing hands holding a cocoa pod and a chocolate pod; and a blue diamond showing a chocolate fountain. The bottom right corner includes the hpa logo, the text "With the support of Bruxelles Environnement", the Bruxelles Environnement logo, and the URL <https://hpa.ehpa.org/>. The bottom left corner has the text "APPLICATION HEAT PUMP AWARD 2023".

BARRY CALLEBAUT

cee
carbon free industries

**Unleashing the Power of Heat Pumps:
A Sweet Path to net-zero Chocolate Production**

hpa

With the support of Bruxelles Environnement

bruxelles environnement
.brussels

<https://hpa.ehpa.org/>

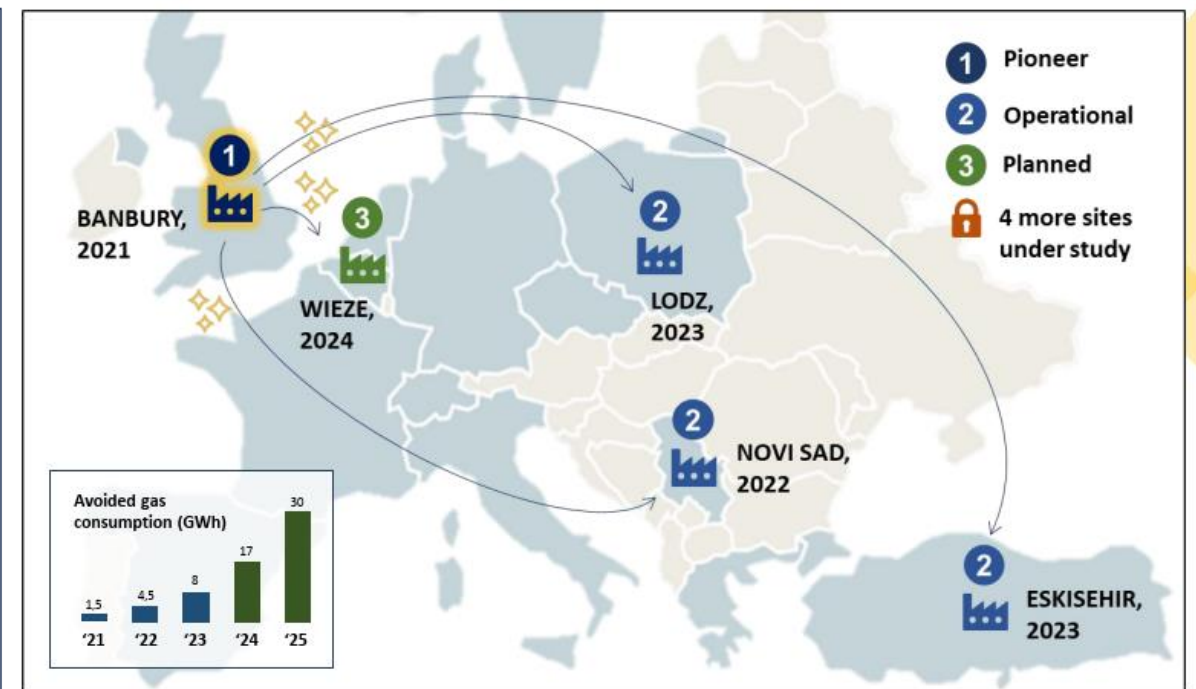
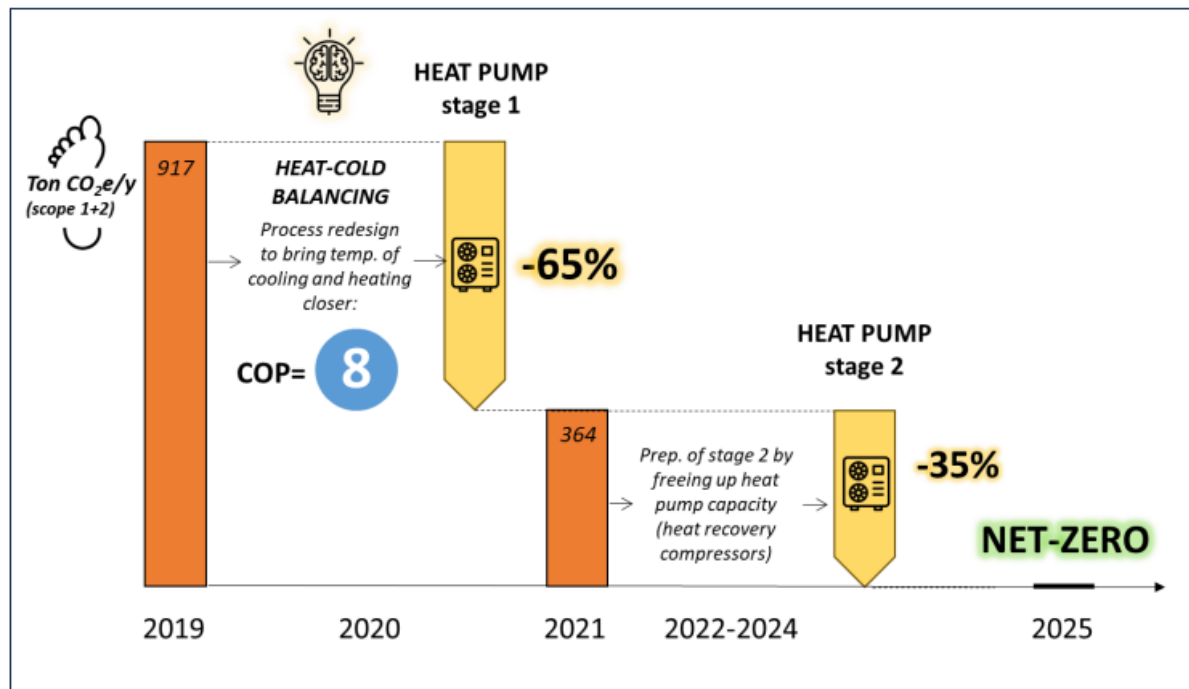
APPLICATION HEAT PUMP AWARD 2023

IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

- Deelnemers uit België 2023 (3^e plaats in categorie industrie)

CEE en Callebaut

Source: heatpumpaward (hpa)

IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

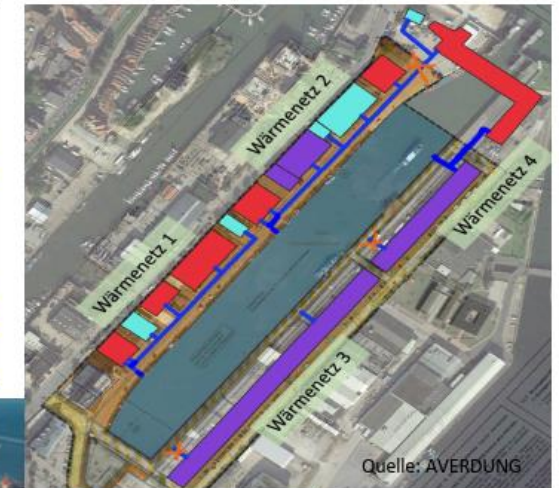
3^e plaats in categorie innovaties

AFH Alter Fischereihafen Cuxhaven

Annahme Sommer: 01.05.-30. Annahme Winter: 01.10.-30.04

Wärmenetz	Gebäude	Typ	Sommer		Winter	
			max. Leistung WP HZG [kW]	Spundwand HZG [kW]	max. Leistung WP HZG [kW]	Spundwand HZG [kW]
1 (KAS)	KAS 18	Neubau	54	41	94	70
	KAS 20	Bestand	7	5	22	16
	KAS 22	Neubau	20	15	59	45
	KAS 24	Neubau	62	47	133	100
	KAS 28	Bestand	19	14	40	30
Summe			163	122	348	261
2 (KAS)	KAS 30	Neubau	108	81	149	112
	KAS 34	Denkmal	23	17	73	55
	KAS 36-40	Denkmal	38	28	135	101
	KAS 42	Bestand	14	11	30	22
	KAS 44-48	Bestand	63	48	150	113
	KAS 54	Neubau	13	9	35	27
	KAS 60	Bestand	20	15	38	28
Summe			278	208	610	457
3 (PHS)	PHS 36-64	Denkmal	599	443	1.475	1.107
	Summe		599	443	1.475	1.107
4 (PHS)	PHS 21-35	Denkmal	125	94	389	292
	KAS 62/PHS 10 (TzW)	Neubau	256	192	425	318
	Summe		381	286	814	610

Source: heatpumpaward (hpa)

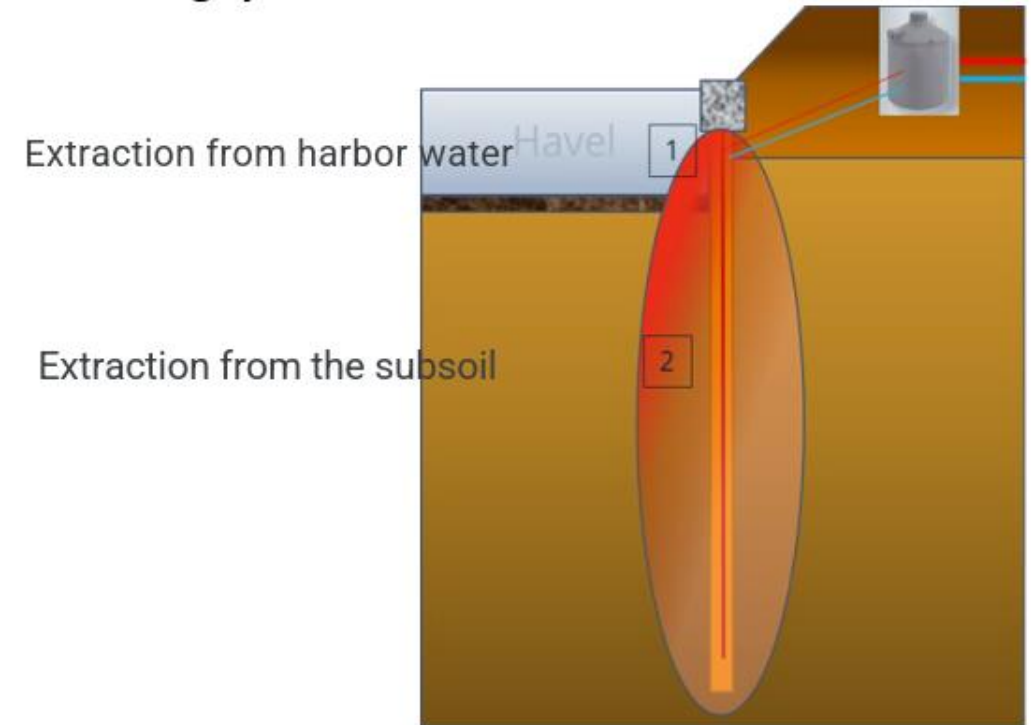
IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

3^e plaats in categorie innovaties

AFH Alter Fischereihafen Cuxhaven

Source: heatpumpaward (hpa)

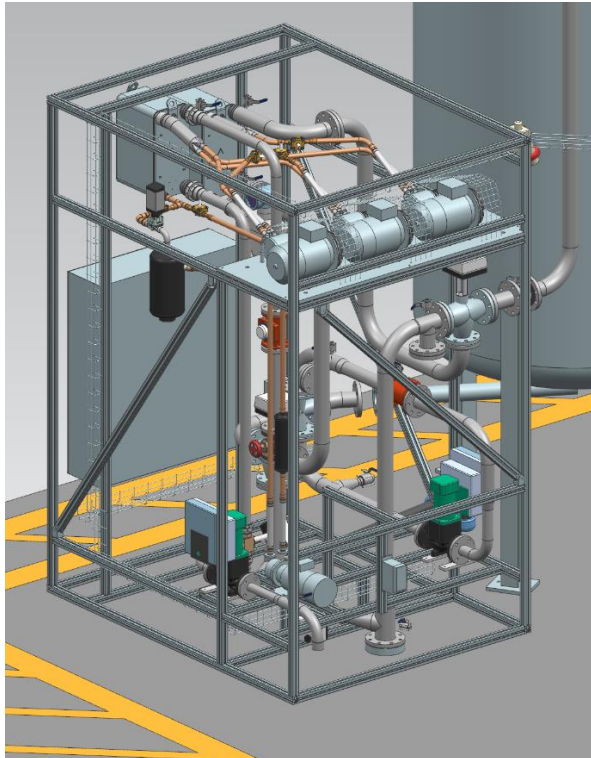

IV. OPMERKELIJKE EN BELGISCHE KANDIDATUREN

Deelnemers uit België, 4e plaats in categorie innovaties

Uliège, Renewbat

Demonstrator

Source: heatpumpaward (hpa)

CO-FOUNDER

Olivier Dumont

Post-doc at university
of Liège

olivier.dumont@uliege.be

CO-FOUNDER

Vincent Lemort

Professor at university
of Liège

vincent.lemort@uliege.be

TECHNICAL LEAD

Olivier Thomé

Technician at
university
of Liège

o.thome@uliege.be

COACH

Laurence Druet

Coach at entreprise
interface

l.druet@uliege.be

TE ONTHOUDEN VAN DE PRESENTATIE

- Denk er aan een bijzonder project als kandidaat in de picture te plaatsen, heel de markt in Europa kijkt toe
- Systeemintegratie is een mooie puzzel, zowel wat kost, performantie als charme betreft, denk verder dan de usual
- De warmtepomp is niet zomaar een product of the shelf, het is een scharnierelement dat deuren opent

CONTACT

Wim Boydens

Research & Innovation driver

Contact informatie

Tél : 0477319542

E-mail : wimb@boydens.be

swecobelgium

bruxelles
environnement
leefmilieu
brussel
.brussels

Stay Connected!

FOLLOW EHPA TO LEARN MORE

Scan for direct links

